

המשרד להגנת הסביבה מציע: אניות קטנות זרימו אמוניה ישירות למפעל חיפה כימיקלים

בית המשפט העליון אסר הגעת אניית אמוניה עד שיובטח ריקון מוחלט של מיכל האמוניה ■ לטווח הבינוני מדובר על פתרון של אניית אמוניה שתעגון במרחק של מסוים מהחוף ותזרים למפעלים אמוניה בצנרת

11.06.2017 14:19 מאת: [אורה קובן](#)

המשרד להגנת הסביבה גיבש את החלופה הבטוחה לתפישתו לאספקת אמוניה לתעשיית הדשנים, לחברות חיפה כימיקלים ודשנים של כיל. לשאר המשק מאשר המשרד בשבועות האחרונים חלופות אחרות להבאת תחליפי אמוניה ואמוניה מימית, שמספקת את צרכי המפעלים והמוסדות צרכני האמוניה.

על פי החלופה לתעשיית הדשנים לטווח המייד, אספקת האמוניה תבצע באמצעות אוניה בנפח מוקטן והזרמה בספיקה נמוכה ישירות למפעלים בצפון באמצעות צינורות. לאור שינויים ועדכונים טכניים שהגישה חברת חיפה כימיקלים לחלופות יבוא האמוניה המוצעות ליישום בטווח הזמן הקצר, ביצע המשרד בדיקה נוספת של החלופות על ידי מספר צוותים, כולל יועצים מובילים, ומצא כי חלופת אוניות בנפח קטן יותר, של 2,500 טונה (לעומת 16 אלף טונה באוניה הגדולה) ובהזרמה בספיקה נמוכה (של 100-200 טונה לשעה במקום 500 טונה לשעה) עומדת במדיניות המשרד ומפחיתה משמעותית את הסיכון ביחס למצב שהיה קיים כאשר מיכל האמוניה עבד.

ועל כן, בכפוף לבדיקות משפטיות נוספות, לקבלת אישורים תכנוניים וסטטוטוריים, ככל הנדרש, וכן אישורים ותיאומים עם גורמי הממשלה הרלוונטיים ולאישור בית המשפט - יוכל המשרד לשקול לאשרה.

מקור ממשלתי אמר בתגובה, כי כלל לא בטוח שגורמי ממשלה אחרים יסכימו לתכנית, במיוחד לאחר שהתבקשו להכין מסמכים שיכשירו את המשך הפעלת מיכל האמוניה. כמו כן, בית המשפט העליון הודיע באחרונה, כי לא יאשר הגעת אניית אמוניה לחיפה עד שחיפה כימיקלים תעמוד בתנאי של התחייבות לריקון מיכל האמוניה עד סוף יולי 2017. לטווח הבינוני מדובר על פתרון של אניית אמוניה שתעגון במרחק מסוים מהחוף ותזרים למפעלים אמוניה בצנרת. לטווח הארוך מתוכנן שילוב בין ההזרמה בצנרת להקמת מפעל ייצור אמוניה בדרום.

חיפה כימיקלים, שזו היתה אחת החלופות שהציעה, מצדדת בפתרון. מהחברה נמסר, כי "חיפה כימיקלים ממתינה מזה חודשים רבים לפתרון לאספקת אמוניה. החברה ממשיכה לשלם מזה כשלושה חודשים משכורות לעובדיה, אף שנאלצה לסגור את קווי הייצור שלה ולהשבית את פעילותה. החברה תקבל על עצמה כל פתרון פרקטי שהמדינה תבחר. החברה ועובדיה מחכים להחלטה רשמית ואם לא יהיה פתרון מידי לא נוכל להחזיק מעמד במצב הקיים. חיפה כימיקלים הגישה תכנית לריקון המכל אשר אושרה על ידי המשרד להגנת הסביבה ופועלת בהתאם להוראות הרגולטור ובית המשפט."

בית המשפט הורה לחברה לרוקן את המכל עד סוף יולי, ואילו תכניות החברה אינן עומדות ביעד ובהן ריקונו יושלם רק לקראת סוף השנה. מעיריית חיפה נמסר בתגובה כי "העירייה דורשת מהמשרד להגנת הסביבה לעסוק בתוכנית ריקון המיכל לפני כל מציאת פתרון אחר. חיפה כימיקלים, באמצעות ממשלת ישראל, פועלת תוך התעלמות מפסיקות של כל הערכאות המשפטיות, מבית המשפט לעניינים מקומיים ועד לבית המשפט בעליון. כיצד יתכן שבמשך למעלה מארבעה חודשים לא גובשה ואושרה תוכנית לריקון המיכל?"

"לאחר קבלת עמדת המשרד להגנת הסביבה לנושא ריקונו המוחלט של המיכל, תשמח העירייה לבחון ולסייע במציאת פתרונות לטווח המידי לאספקת אמוניה, ובתנאי שכל פתרון לא יהווה כל סיכון עבור חיהם של אוכלוסיית המטרופולין. עיריית חיפה מצפה מהמשרד להגנת הסביבה לפרט את הפעולות שביצע, במסגרת בדיקת החלופות לאספקת אמוניה על ידי מספר צוותים, כולל יעצים מובילים. מה הן הבדיקות שנעשו? ומי הם אותם המומחים? ומתי נבדקה לאחרונה הצנרת המובילה למיכל?"

מעמותת צלול נמסר בתגובה כי "הפתרון המוצע הוא לא יותר מאשר העתקה של המיכל מהחוף לים. בלי לתת מענה לבעיות הבטיחותיות והבטחוניות של הימצאות מאגר אמוניה ליד אוכלוסייה. העמותה דורשת כי המשרד יפרסם את הנתונים ואת הערכות הסיכונים שהביאו להחלטה זו, כדי למנוע מצב של החלפת מפגע אחד באחר, וכדי שהפתרונות לטווח הקצר והארוך יהיו הטובים ביותר לתושבים ולעובדים".